

Tájékoztató a változó kamatot fizető, hitelezési feltételhez kötött, 3 éves forint kamatcsere ügylet feltételeiről

I. Az ügylet leírása, az igénybevétel feltételei

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) a hitelezési kockázatok csökkentése és a gazdasági növekedés kkv-hitelezésen keresztüli dinamizálása érdekében elindítja a bankok piaci hitelezésre való átállását segítő Piaci Hitelprogramot (PHP). A PHP részeként az MNB bevezeti a hitelezési aktivitáshoz kötött kamatcsere ügyletet (HIRS), amely a bankok kkv-hitelezésből adódó kamatkockázatának kezelésén, jegybank általi részleges átvállalásán keresztül ösztönözheti a hitelezési aktivitást.

Az ügylet keretében az MNB 6 hónapos kamatperiódusban 6 havi BUBOR-hoz kötött változó kamatot fizet tényleges napok száma/360 kamatszámítási algoritmus alapján az Ügyfél számára, az Ügyfél az ügylet során meghatározott éves fix kamatot fizet tényleges napok száma/365 kamatszámítási algoritmus alapján az MNB számára. A HIRS ügylet keretében az MNB és az Ügyfél egyazon értéknapi eső, egymással szembeni fizetési kötelezettségeiket nettó módon számolják el, és csak a különbség összegét fizetik meg egymásnak. Az első periódus vonatkozásában az MNB a változó kamatot az első kamatperiódus futamidejét közrefogó két legközelebbi futamidejű BUBOR referenciakamat ügyletkötéskori értékének interpolációjával számítja.

Az MNB változó áras tendereket bonyolít le T+2 értéknapi mellett.

Az egyes tenderekre vonatkozóan az MNB minimális fix kamatlábat határoz meg, és közli a meghirdetett mennyiséget. Az ajánlatok beküldését követően az MNB jogosult meghatározni az elfogadott mennyiséget, ami a meghirdetett mennyiségtől lefele és felfele is eltérhet. Amennyiben az elfogadott mennyiség alacsonyabb a benyújtott ajánlatok összegénél, az MNB a benyújtott ajánlatok kamatláb szerinti sorba rendezése alapján dönt azok elfogadásáról. Amennyiben a legalacsonyabb még elfogadott fix kamatlábhoz kapcsolódó ajánlatok teljes összegben történő kielégítése az elfogadott mennyiség átlépését jelentené, akkor az MNB ezeket az ajánlatokat 10 millió forintos egységekben a kártyaleosztás szabályai szerint elégíti ki a maximálisan elfogadható mennyiség eléréséig.

A tendereken a közvetlen VIBER vagy BKR tagsággal rendelkező belföldi, tartalékköteles hitelintézetek vehetnek részt (Ügyfél) a Magyar Fejlesztési Bank Zrt., valamint a Magyar Export-Import Bank Zrt. mint speciális tevékenységet folytató szakosított hitelintézetek kivételével. Az Ügyfél a tendereken való részvételével vállalja, hogy az ügylet futamideje alatt naptári évenként teljesíti a nem pénzügyi vállalatokon belül a mikro-, kis- és középvállalatoknak nyújtott nettó hitelezésre vonatkozó feltételt, vagyis az igénybe vett kamatcsere ügyletek volumenének megfelelően, a HIRS futamideje alatt minden naptári évben biztosítja, hogy az alábbi képlet szerinti referencia hitel-aggregátum mutatójának értéke elérje az igénybe vett HIRS névértékének 25 százalékát.

$$Mutató_t = \sum_{n=0}^{11} Tr_{t-n} - \sum_{n=0}^{11} El_{t-n} - 0,25 * \sum_{n=0}^{11} NHP_{t-n}$$

ahol

Tr_{t-n} : A mikro-, kis- és középvállalatok részére a tárgyidőszakot n hónappal megelőző időszak során folyósított, és az általuk ugyanezen időszak során törlesztett hitelek különbsége a 7HT, 7HA, 7HB adatszolgáltatás, valamint ezen adatszolgáltatások konszolidált megfelelője alapján. $n=0,1,2,\dots,11$. t =adott naptári év decembere.

El_{t-n} : A tárgyidőszakot n hónappal megelőző időszak során eladott, a mikro-, kis- és középvállalatok felé fennálló teljesítő hitelállomány bruttó értéke a 7HT, 7HA, 7HB adatszolgáltatás, valamint ezen adatszolgáltatások konszolidált megfelelője alapján. $n=0,1,2,\dots,11$. t = adott naptári év decembere.

Az árfolyamhatás kiszűrése érdekében a devizában denominált folyósítások, törlesztések és eladott tételek forint értéke azonos árfolyamon kerül kiszámításra, ami az adott adatszolgáltatás időszakára vonatkozó (negyedéves) átlagárfolyammal való leosztással és az adott naptári év első negyedévének átlagos árfolyamával történő felsorzással valósul meg.

NHP_{t-n} : A mikro-, kis- és középvállalatok részére a tárgyidőszakot n hónappal megelőző időszak során a Növekedési Hitelprogram és a Növekedési Hitelprogram+ keretein belül folyósított hitelek volumene az AL8 adatszolgáltatás alapján. $n=0,1,2,\dots,11$. t = adott naptári év decembere.

Az MNB a fenti feltételnek való megfelelést éves gyakorisággal, utólag ellenőrzi a 7HT, 7HA, 7HB, valamint ezen adatszolgáltatások konszolidált megfelelője és az AL8 adatszolgáltatás alapján. Az első ellenőrzésre 2017 februárjában kerül sor. Az MNB azt vizsgálja meg az ellenőrzés során, hogy az Ügyfél a mikro-, kis- és középvállalatoknak nyújtott nettó hitelezésre vonatkozóan meghatározott növekedési feltételt hány százalékban teljesítette az ellenőrzést megelőző tárgyévben. A feltételek nemteljesítése esetén az MNB jogosult a külső körülményeket és az Ügyfél közrehatását értékelni.

A fenti feltételnek konszolidált alapon, az MNB ügyfélkörébe tartozó hitelintézet és kapcsolt vállalkozásai vonatkozásában összevontan kell megfelelni. Az MNB ügyfélkörébe tartozó kapcsolt vállalkozások esetén a fenti feltételnek összevontan kell megfelelni. A Magyar Állam befolyásoló részesedésében lévő hitelintézetek esetében a jegybanki eszköz feltételeinek való megfelelés ellenőrzésére a hitelintézet és saját kapcsolt vállalkozásai vonatkozásában kerül sor. A szövetkezeti hitelintézetek, amelyek pénzforgalmi számlájukat a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt.-nél vezetik, a Takarékbankkal csoportot alkotva vehetnek részt a feltétel teljesítésében. Az MNB az adott évi ellenőrzést követően, február utolsó munkanapjáig e-mailben értesíti a jelen Terméktájékoztatóban meghatározott feltételt nem teljesítő Ügyfeleket.

Az MNB az első, 2016. január 28-ai aukciót követően kéthetente tart aukciókat. Az MNB vállalja, hogy legalább öt aukciót hirdet meg. Az MNB ezen túl jogosult további aukciót meghirdetni. A HIRS ügyletek lejárata bármely tenderen megkötött ügylet esetén 2019. február 28.

Az Ügyfél jogosult a lejáratot megelőzően a HIRS-ügylet teljes vagy részleges lezárására 2017. február 28-ai és 2018. február 28-ai értéknappal (önkéntes lezárás). Az Ügyfél önkéntes lezárási szándékát a lezárási napot megelőző legalább 6 munkanappal jelzi az MNB részére. Az MNB az Ügyfél kérésére, a lezárás kezdeményezése előtt indikatív kiértékelést ad az Ügyfél számára.

Amennyiben a Hitelintézet hitelkihelyezése nem éri el a vállalt szint legalább 50 százalékát az adott naptári évben, akkor az MNB jogosulatlanak tekinti a HIRS használatát és az adott Hitelintézet HIRS ügyletét teljes mértékben lezárja (kényszerlezárás). Ebben az esetben az MNB lezárja az Ügyfél teljes HIRS-állományát, az Ügyfél pedig a realizált jövedelemtartalomnak megfelelő szankciót fizet az MNB számára. A realizált jövedelemtartalom az előző naptári évre (a nem jogosult időszakokra) vonatkozóan az adott ügylet lezárási és az aukción kialakult tényleges kamat közötti különbség alapkamattal felkamatoztatott (tőkésedést figyelembe nem vevő) záraskori értéke.

$$\text{Realizált jövedelemtartalom} = -FV \left(\frac{CF_{fixláb,i}}{c_i} * s_i \right)$$

Ahol

c_i az i-edik IRS fix kamatozású lábának kamatlába bázispontban

s_i az i-edik IRS fix kamatozású lábának kamatlába és az ügylet indulásakor érvényes piaci referencia kamat különbsége bázispontban

FV az adott mennyiség effektív jegybanki alapkamattal növelt mértéke az esedékességtől a zárás értéknapjáig.

$CF_{fixláb,i}$ az i-edik IRS fix kamatozású lábának adott évben már bekövetkezett cash flowja

A HIRS zárási értékét az MNB az alábbi képlet alapján számolja ki:

$$\text{Zárási érték} = \frac{NPV_{fixláb,i}}{c_i} * (c_i + s_i) + NPV_{vált.láb,i}$$

Ahol

c_i az i-edik IRS fix kamatozású lábának kamatlába bázispontban

s_i az i-edik IRS fix kamatozású lábának kamatlába és az ügylet indulásakor érvényes piaci referencia kamat különbsége bázispontban

$NPV_{fixláb,i}$ az i-edik IRS fix kamatozású lábának jelenértéke

$NPV_{vált.láb,i}$ az i-edik IRS változó kamatozású lábának jelenértéke

Amennyiben az Ügyfél hitelkihelyezése eléri a vállalt szint 50 százalékát, de nem éri el annak 100 százalékát, akkor az MNB részben jogosulatlanul tekinti a HIRS használatát. Ebben az esetben az Ügyfél a jogosulatlanul realizált jövedelemtartalommal megegyező összegű szankciót fizet az MNB számára, ami a teljes realizált jövedelemtartalom és a jogosulatlansági arányszám szorzata. Az MNB a HIRS ügylet feltétele teljesítésének vizsgálatakor meghatározza az Ügyfél jogosulatlansági arányszámát. A jogosulatlansági arányszám azt mutatja meg, hogy az Ügyfél adott naptári évi tényleges nettó hitelezése milyen mértékben maradt el a HIRS-ügylet megkötésével vállalt nettó hitelezési értéktől, azaz (kikötve, hogy az arányszám nem negatív és legfeljebb 100 százalék):

$$\text{Jogosulatlansági arányszám} = \frac{(\text{HIRS}_t * 0,25) - \text{Mutató}_t}{(\text{HIRS}_t * 0,25)}$$

Ahol

HIRS_t : Az adott időszak végén fennálló HIRS állomány névértéke. t = naptári év decembere.

Az Ügyfél a szankciót akként fizeti meg az MNB-nek, hogy felhatalmazza az MNB-t arra, hogy az MNB a szankció megállapítását követő 30 napon belül – az Ügyfél előzetes értesítése mellett – az Ügyfél pénzforgalmi bankszámláját megterhelje. Ha a terhelés végrehajtására az Ügyfél MNB-nél vezetett forint pénzforgalmi számlája nem nyújt elegendő fedezetet, az MNB az Ügyfél részére – annak külön kérése nélkül, de egyidejű értesítése mellett – a szükséges összeg erejéig kényszerhitelt nyújt. Ezen hitel törlesztése a folyósítással egyidejűleg esedékessé válik. Ezen hitel kamata megegyezik a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresével, a hitel után az MNB késedelmi kamatot nem számít fel.

Az MNB fedezeti számlát vezet az Ügyfélnek, és naponta kiértékeli a tenderek keretében megkötött ügyleteket. Az MNB a HIRS ügyletek jövőben bekövetkező esetleges kedvezőtlen értékváltozását fedezeti számla (margin számla) segítségével semlegesíti.

Az Ügyfél a következők szerint számított összeget tartja a fedezeti számlán: a jövőbeni potenciális átértékelődéseket kezdeti margin résszel, a ténylegesen bekövetkezett átértékelődéseket a változó margin résszel kezeli az MNB. A kezdeti margin értékeket – amelyek az ügyletek hátralevő futamidejére vonatkoznak – az alábbi táblázat összegzi.

A HIRS ügyletek kezdeti margin értékei

Futamidő	Margin %
0–1 év	0,5
1–2 év	1
2–3 év	2

A margin az alábbi képletek alapján kerül kiszámításra:

$$M_i = \frac{NPV_{fixláb,i}}{c_i} * (c_i + s_i) + NPV_{vált.láb,i} + N_i * h_i$$

$$M = \sum_i M_i$$

ahol

M	az IRS miatt elvárt margin számla egyenleg partner Ügyfelenként
M_i	az i-edik IRS miatt elvárt margin számla egyenleg rész
$NPV_{fixláb,i}$	az i-edik IRS fix kamatozású lábának jelenértéke
c_i	az i-edik IRS fix kamatozású lábának kamatlába bázispontban
s_i	az i-edik IRS fix kamatozású lábának kamatlába és az ügylet indulásakor érvényes piaci referencia kamat különbsége bázispontban
$NPV_{vált.láb,i}$	az i-edik IRS változó kamatozású lábának jelenértéke
N_i	az i-edik IRS névértéke
h_i	az i-edik IRS lejáratának megfelelő szorzó, ami a fenti táblázatban szereplő értékeket veheti fel

II. Részletes paraméterek és technikai feltételek

Ügylet neve	Változó kamatot fizető, hitelezési feltételhez kötött, 3 éves forint kamatcsere ügylet
Meghirdetés/felhívás időpontja, helye, tartalma	A tendert az MNB a Reuters NBH0 és a Bloomberg NBH5 oldalán hirdeti meg, a tendernapon 12 órakor. Az első aukció időpontja 2016. január 28. A felhívás tartalmazza az ügyletkötés napját, a benyújtható minimális fix kamatlábat, az ügyletben alkalmazott változó kamatláb feletti felárat, az első periódus változó kamatlábát, a meghirdetett mennyiséget, illetve az ügylet lezárásakor alkalmazandó kamatlábat.
Ügyfélkör	Közvetlen VIBER- vagy BKR tagsággal rendelkező belföldi, tartalékköteles hitelintézetek, amelyek a tenderen való részvételükkel vállalják a jelen Tájékoztatóban meghatározott feltételek teljesítését. A Magyar Export-Import Bank Zrt. és a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. nem részei az ügyfélkörnek.
Futamidők	A tenderfelhívásban kerül meghatározásra.

Kezdeményező	Ügyfél
Üzletidő / ajánlatok fogadási ideje	Tendernapokon 12:00 és 13:00 óra között
Ajánlatok formai kellei, tartalma	Az ajánlatok Reuters Dealingen, ennek hiányában faxon nyújthatók be, az igényelt kamatcsere ügylet forint névértéke és a felajánlott kamat megjelölésével százalékban két tizedesjegyre kerekítve
Beadható ajánlatok száma ajánlattevőnként	3
Ajánlati korlát	Ajánlatonként legalább 100 millió forint, 10 millió forint egész számú többszöröseként
Módosítási lehetőség	Az ajánlatok befogadási idején belül beérkezett módosított ajánlatok közül a legutoljára beérkezett ajánlat vesz részt a feldolgozásban.
Elfogadási lépésköz	10 millió forint
Eredményhirdetés időpontja, helye	A tender napján 14:00 óra, a Reuters NBH0 és a Bloomberg NBH5 oldalán
Eredményhirdetés tartalma	Benyújtott ajánlatok összege, elfogadott ajánlatok összege, elfogadott átlagos fix kamatláb, minimális elfogadott fix kamatláb és maximális elfogadott fix kamatláb
A napi kiértékelés és a fedezeti számla-műveletek időpontja	Közzététel: A kötési napon 16 óráig, minden egyéb kereskedési napon 12:00 óráig. Az Ügyfél SWIFT üzenet formájában kap értesítést. Számlaműveletek időpontja: 12:00–VIBER zárás

Az itt nem szabályozott kérdésekben „A Jegybank forint- és devizapiaci műveleteinek üzleti feltételei” érvényesek.